

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Vyriausybės kanceliarijai	2024-01-	Nr.
Kopija	Į 2024-01-22	Nr. S-225
Finansų ministerijai	2024-01-19	Nr. S-179
Užsienio reikalų ministerijai	2024-01-09	Nr. S-80

DĖL AKCIZŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Išnagrinėję Vyriausybės kanceliarijos parengtus Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 581, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai), teikiame siūlymus.

Pažymėtina, kad galiojantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymas yra viena iš Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (toliau – NEKSVP) priemonių.

Europos Komisijos pateiktame atnaujinto NEKSVP vertinime¹ nurodoma, kad su esamomis ir papildomomis priemonėmis Lietuva nepasieks 2030 m. nustatyto ŠESD mažinimo tikslo ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose. Todėl Europos Komisija rekomenduoja NEKSVP suplanuoti papildomas priemones, skirtas užpildyti 0,1 procentinio punkto atotrūkį, kad būtų pasiektas nacionalinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslas – 21 proc. 2030 m., palyginti su 2005 m. Europos Komisija rekomenduoja Lietuvai numatyti papildomas priemones žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuje absorbentų tikslams per 2026–2030 m. laikotarpį vykdyti.

Papildomai Europos Komisija savo rekomendacijose Lietuvai prašo:

- 1) paaiškinti, kaip Lietuva ketina skatinti dujų paklausos mažinimą iki 2030 m.;
- 2) pateikti politikos kryptis ir priemones, kuriomis būtų skatinama plėtoti nulinės taršos projektus, įskaitant tuos, kurie aktualūs energijai imlioms pramonės šakoms;
- 3) numatyti politiką ir priemones, skirtas su švariaja energija susijusiems įgūdžiams ugdyti, ir sudaryti palankesnes sąlygas atvirai prekybai, kad būtų sukurtos atsparios ir tvarios pagrindinių „net zero“ energijos suvartojimo komponentų ir įrangos tiekimo grandinės.
- 4) išsamiau paaiškinti, kaip ir iki kada Lietuva ketina laipsniškai atsisakyti likusių subsidijų iškastiniam kurui.

Preliminariai vertinant, priėmus Įstatymo projektus (dėl sušvelninto žaliojo dyzelino vartojimo ir sumažinto suskystintųjų naftos dujų (toliau – SND) akcizo tarifo), reikės numatyti

¹ https://commission.europa.eu/publications/commission-recommendation-assessment-swd-and-factsheet-draft-updated-national-energy-and-climate-8_en

papildomas priemonės NEKSVP plane, kurios užtikrintų 164 tūkst. tonų CO₂ ekv. sumažinimą. Palyginimui galime pažymėti, kad NEKSVP numatyta kurą deginančių katilų keitimas į efektyvesnius ar naudojančius atsinaujinančių energijos išteklius sukuria 245 tūkst. t CO₂ ekv. sumažinimą, tačiau reikalauja 135 mln. Eur viešųjų lėšų (551 Eur viešųjų lėšų norint sumažinti 1 toną CO₂ ekv.). Nenumačius papildomų priemonių ŠESD kiekio trūkumui kompensuoti, reikės skirti apie 10 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų (vertinant, kad įsigyjamų kompensavimui skirtų kreditų kaina atitiks rinkoje vyraujančią ATL kainą (2024 sausio 23 d. duomenimis, 1 ATL = 60 Eur) trūkstantoms kvotoms įsigyti rinkoje. Šią sumą būtų galima panaudoti darnioms investicijoms, pavyzdžiui, mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams skatinti atsisakyti iškastinio kuro arba numatyti finansinės paramos priemonės ir paskatas verslui – naftos dujų ir dujinių angliavandenilių vartotojams, siekiant sumažinti neigiamą poveikį ir sąnaudas. Pažymime, kad sumokėję už trūkstamas kvotas nebūsime atleisti nuo pareigos užtikrinti ŠESD tikslų pasiekimą. Prievolė įtraukti naujas priemones išliks, kol bus pasiekti ŠESD mažinimo tikslai.

Atsižvelgdami į Europos Komisijos rekomendacijas, pažymime, kad suskystintųjų naftos dujų akcizų tarifo mažinimas būtų žingsnis atgal ir pareikalautų dar daugiau papildomų priemonių nacionaliniams ŠESD mažinimo ir absorbentų tikslams įgyvendinti. Jei būtų svarstoma mažinti, panaikinti arba atidėti CO₂ dedamąją, tai neleistų tinkamai, su mažesnėmis neigiamomis socialinėmis–ekonominėmis pasekmėmis vartotojams ir verslui, pasiruošti įgyvendinti nuo 2027 m. sausio 1 d. įsigaliosiančią ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą pastatams, kelių transportui ir papildomiems sektoriams, pagal kurią reguliuojamieji subjektai, tiekiantys iškastinį kurą pastatams, kelių transportui ir papildomiems sektoriams, nuo 2028 m. privalės atsiskaityti apyvartiniais taršos leidimais (toliau – ATL) už minėtuose sektoriuose bendrai vartoti per ankstesnius kalendorinius metus išleisto iškastinio kuro ŠESD kiekį įsigyjant ATL aukcione.

Pažymime, kad Įstatymų projektais siūlomas fiksuotas 41 Eur/t SND akcizo tarifas palieka neapibrėžtumą dėl Valstybės strateginių tikslų įgyvendinimo siekiant klimatui neutralios ekonomikos, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XIV-490 patvirtintoje Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkėje ir Europos klimato reglamente (ES) 2021/1119. SND akcizo tarifo reikšmingas mažinimas siunčia signalą, kad tokia kuro rūšis yra skatinama, nors atsinaujinančių alternatyvų jai nėra (priešingai nei vartojant gamtines dujas, SND negalima maišyti su biodujomis ir taip mažinti poveikį klimato kaitai). Todėl siekiant aiškaus signalo verslui pereiti nuo iškastinio kuro deginimo, neinvestuoti pereinamuoju laikotarpiu į neperspektyvias technologijas ir paskatinti jau dabar investuoti į atsinaujinančią energiją naudojančias technologijas, privaloma nustatyti laipsnišką SND akcizo tarifo augimą.

Pažymime, kad nors naftos dujos sąlyginai „švaresnis“ kuras, tačiau tai toks pats iškastinis kuras, kurio vartojimo mažinimas siejamas ir su šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisija ir jos mažinimu. Todėl jos, kiek įmanoma, turėti būti keičiamos gamtinėmis dujomis, kurios gali būti maišomos su biodujomis (arba visiškai pakeisti gamtines dujas) nekeičiant esamos gamtinių dujų infrastruktūros. Tokiu būdu galima būtų labai sumažinti poveikį klimato kaitai. Biodujų gamyba ir vartojimas skatinami per Klimato kaitos programos priemones ir kitomis finansinėmis priemonėmis, todėl, mūsų nuomone, biodujos neturėtų būti apmokestinamos iškastiniam kurui skirtais akcizais.

Aplinkos ministerijos vertinimu, SND akcizo tarifas turėtų būti konkurencingas žymėto (raudono) dyzelino tarifui, kadangi šios dvi kuro rūšys naudojamos ir žemės ūkyje džiovinant grūdus, ir kaip šildymui skirtas kuras. Atsižvelgiant į tai, SND tarifas turėtų siekti 70,58 Eur/t. Toks SND akcizo tarifas atsižvelgiant į CO₂ būtų kiek mažesnis už taršesnio žymėto (raudono) dyzelino akcizo tarifą (60 Eur/1000 l = 72,07 Eur/t). Siekiant užtikrinti ilgalaikį ES priimto 12-ojo

ekonominių ir individualių sankcijų paketo Rusijai įgyvendinimą, būtina įvesti laipsnišką SND akcizų tarifo didinimą.

Manome, kad įstatymo projektu nustatomos nuostatos skatintų šešėlinę ekonomiką, kadangi SND CO₂ dedamoji netaikoma buitiniam šildymui. Grėsmė skatinti šešėlinę ekonomiką atsiranda vykdant individualią veiklą, kai fiziniai asmenys, įsigydami SND dujų balioną, gali fiktyviai nurodyti, kad SND bus vartojamos buitiniams reikmėms, tokiu būdu išvengdami prievolės sumokėti CO₂ dedamąją.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome:

- 1) SND nustatyti 70,58 Eur/t akcizo tarifą;
- 2) įvesti laipsnišką SND akcizo tarifo didinimą iki 304,10 Eur/t 2030 m.;
- 3) siekiant išvengti šešėlinės ekonomikos skatinimo, taikyti akcizo CO₂ dedamąją buitiniam vartojimui skirtoms SND;
- 4) nustatyti, kad naftos dujoms ir kitiems angliavandeniliams skirtas akcizo tarifas ir CO₂ dedamoji netaikoma biodujoms.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Kancelijai

I 2024-01-22 Nr. S-225

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 STRAIPSNIŲ, II SKYRIAUS PENKTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU 3 PRIEDU IR 40 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-1933 7, 9, 12 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 9, 37 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengtiems Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams pagal kompetenciją pastabų ar siūlymų neturi.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Ieva Valeškaitė

Edvardas Makšeckas, tel. +370 660 93902, el. p. edvardas.makseckas@eimin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2024-

[2024-01-22

Nr. (21.9-25 Mr)-

Nr. S-225

Kopija

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 STRAIPSNIŲ, II SKYRIAUS PENKTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU 3 PRIEDU IR 40 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-1933 7, 9, 12 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 9, 37 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) pagal kompetenciją įvertinusi gautus Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai), informuoja, kad šiems Įstatymo projektams pastabų ir pasiūlymų neturime.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal galiojančias Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – Energetikos įstatymas) 19¹ straipsnio nuostatas centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainas Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) tvirtina tik kartą per 12 mėnesių ir nėra numatyta Tarybos teisė vienašališkai perskaičiuoti jau patvirtintas SND kainas.

Įvertinant tai, kad šiuo metu galiojančios centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos buvo patvirtintos 2023 m. gruodžio 2 d. ir jos galios 12 mėnesių, siūlytume Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo įstatymą papildyti nuostata, suteikiančia Tarybai teisę iki 2024 m. kovo 31 d. dėl pasikeitusio naftos dujų akcizo tarifo dydžio vienašališkai perskaičiuoti ir patvirtinti centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą, galiosiančią iki 2024 m. gruodžio 31 d., jei energetikos įmonės iki Tarybos nurodyto termino nepateiks suskystintų naftos dujų kainos projekto.

Energetikos viceministrė

Inga Žilienė

LIETUVIŠKŲ DEGALINIŲ SĄJUNGA

Lietuvos Respublikos vyriausybės kanceliarija

2024-02-05 Nr. 24-02/01

Vilnius

Siunčiama elektroniniu paštu

Lietuviškų degalinių sąjungos pasiūlymai ir pastabos dėl Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569, atitinkamų straipsnių pakeitimo.

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Gazoliams taikomi akcizų tarifai

1. Gazoliams, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, taikomas akcizų tarifas, susidedantis iš:

1) *pastoviosios dalies – 330 eurų už 1000 litrų produkto, tai yra taikyti ES numatyta minimalų akcizo dydį tokios rūšies gazoliams, koks dabar yra taikomas Lenkijoje*

2) kintamosios dalies – CO2 dedamosios, nurodytos šio įstatymo 3 priede.

netaikyti CO2 dedamosios iki 2030 metų, kol neaišku konkreti šio junginio žala gamtai.

2. Šildymui skirtiems gazoliams (buitiniam krosnių kurui), pažymėtiems šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyta tvarka, taikomas akcizų tarifas, susidedantis iš:

1) pastoviosios dalies – 60 eurų už 1 000 litrų produkto;

2) kintamosios dalies – CO2 dedamosios, nurodytos šio įstatymo 3 priede.

Visiškai netaikyti CO2 dedamosios gazoliams skirtiems šildymo reikmėms, remtasi jūsių jau numatytu pakeitimu - Papildyti 43 straipsnį 11 ir 12 dalimis:

„11. CO2 dedamoji **netaikoma energiniams produktams, kurie naudojami kaip šildymui skirtas kuras** arba kaip variklių degalai stacionarioje įrangoje ar įrangoje, kuri naudojama statyboje, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

1) energinius produktus naudoja daug energijos suvartojantis juridinis asmuo;

2) energiniai produktai naudojami įrenginiuose arba jų dalyse, kurie naudojami vykdam Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklą.

3. Gazoliams, skirtiems naudoti žemės ūkio veiklos, įskaitant akvakultūros ar verslinės žvejybos vidaus vandenyse veiklą, subjektams žemės ūkio produktų gamybai, taikomas 60 eurų už 1 000 litrų produkto akcizų tarifas, per vienus metus neviršijant Vyriausybės nustatytų gazolių kiekių. Šioje dalyje gazolių kiekis nurodytas esant jų 15 °C temperatūrai.

Šioje dalyje nustatytos lengvatos taikymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.“

Lengvatos tvarka turi būti nustatyti įstatymškai, jo priėmimo metu ir negali būti keičiama kitų, žemesnės instancijos institucijų ar kitokių neaiškių truktūrų.

Pakeisti 39 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39 straipsnis. Naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas) taikomi akcizų tarifai

1. Naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas), jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip, taikomas akcizų tarifas, susidedantis iš:

1) pastoviosios dalies – 304,10 euro už toną produkto;

2) kintamosios dalies – CO2 dedamosios, nurodytos šio įstatymo 3 priede.

2. Naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas), kai jie

naudojami kaip šildymui skirtas kuras, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį, taip pat šildymui skirtoms naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, išpilstytiems į dujų balionus, taikomas 41 euro už toną produkto akcizų tarifas.

Kokia buvo taikoma metodika ir/ar paskaičiavimas, kurio pagrindu buvo sukurtas toks akcizo dydis - 41 euras už toną? Sukonkretinkite?

3. Naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas), kai jie naudojami kaip šildymui skirtas kuras verslo reikmėms (šiam įstatyme naftos dujų ir dujinių angliavandenilių (išskyrus gamtines dujas) kaip šildymui skirtu kuro naudojimas verslo reikmėms suprantamas kaip jų naudojimas asmens, kuris vykdo ekonominę veiklą, kaip ji apibrėžta Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme),

Turi būti patikslintos veikos rūšys, kokia ekonominė veikla ir pagal kokius konkrečius PVM įstatyme numatytus punktus ar kriterijus būtų taikomas mažesnis akcizų tarifas, susidedantis iš:

- 1) pastoviosios dalies – 41 euro už toną produkto;
- 2) kintamosios dalis – CO2 dedamosios, nurodytos šio įstatymo 3 priede.
4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytą lengvatų taikymo tvarką nustato centrinis mokesčių administratorius.“

Kas tas "centrinis mokesčių administratorius" ??? Nurodykite įstatyme konkrečiai kokia žemesnės instancijos valstybinė institucija turi teisę koreguoti LR Seimo priimtą ir LR Prezidento pasirašytą įstatymą ??? Siūlome tai išbraukti

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Papildyti 43 straipsnį 11 ir 12 dalimis:

„11. CO2 dedamoji netaikoma energiniams produktams, kurie naudojami kaip šildymui skirtas kuras arba kaip variklių degalai stacionarioje įrangoje ar įrangoje, kuri naudojama statyboje, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

Kodėl TIK statyboje? Turėtų būti numatytos visos gamybos įmonės, vykdančios veiklą Lietuvos respublikos teritorijoje ir galutinio produkto sukūrimui naudojančios tam tikrus energinius produktus, šiuo atveju naftos dujas.

- 1) energinius produktus naudoja daug energijos suvartojantis juridinis asmuo;
- 2) energiniai produktai naudojami įrenginiuose arba jų dalyse, kurie naudojami vykdam Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklą.

4 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, centrinis mokesčių administratorius iki 2024 m.

rugsėjo 30 d. priima šio straipsnio 2 dalyje nurodytą šio įstatymo nuostatų įgyvendinamuosius teisės aktus.“

Visas įstatymas ir jo taikymo tvarka privalo būti numatyta pagrindiniame įstatyme, nenumatant galimybių kažkokiai institucijai vėliau piknaudžiauti esama tvarka ir ją keisti.

Siūloma išbraukti šią nuostatą.

Lietuviškų degalinių sąjungos
vykdantysis direktorius

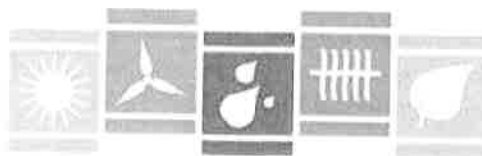
Vidas Šukys

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

LIETUVIŠKŲ DEGALINIŲ SĄJUNGA

Paberžės g. 18 - 47, 07145 Vilnius sajunga.lvphps@gmail.com

Įm. kodas 291928740 Tel.: 868260516 www.lietuviskosdegalines.lt

LIETUVOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS KONFEDERACIJA

Adresas Ulonų g. 5-513, LT-08240 Vilnius; Mob.tel. + 370 650 37654;
Svetainė: www.ateitiesenergija.lt; El. Paštas: info@ateitiesenergija.lt;
Įmonės kodas 302777869; Atsiskaitomoji sąskaita Nr.LT16 7300 0101 3159 9571 Swedbankas. Banko kodas BIC-HABALT22.

LR Vyriausybei
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius LRVkanceliarija@lr.lt

2024 m. vasario 5 d.

DĖL LR AKCIZŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTŲ

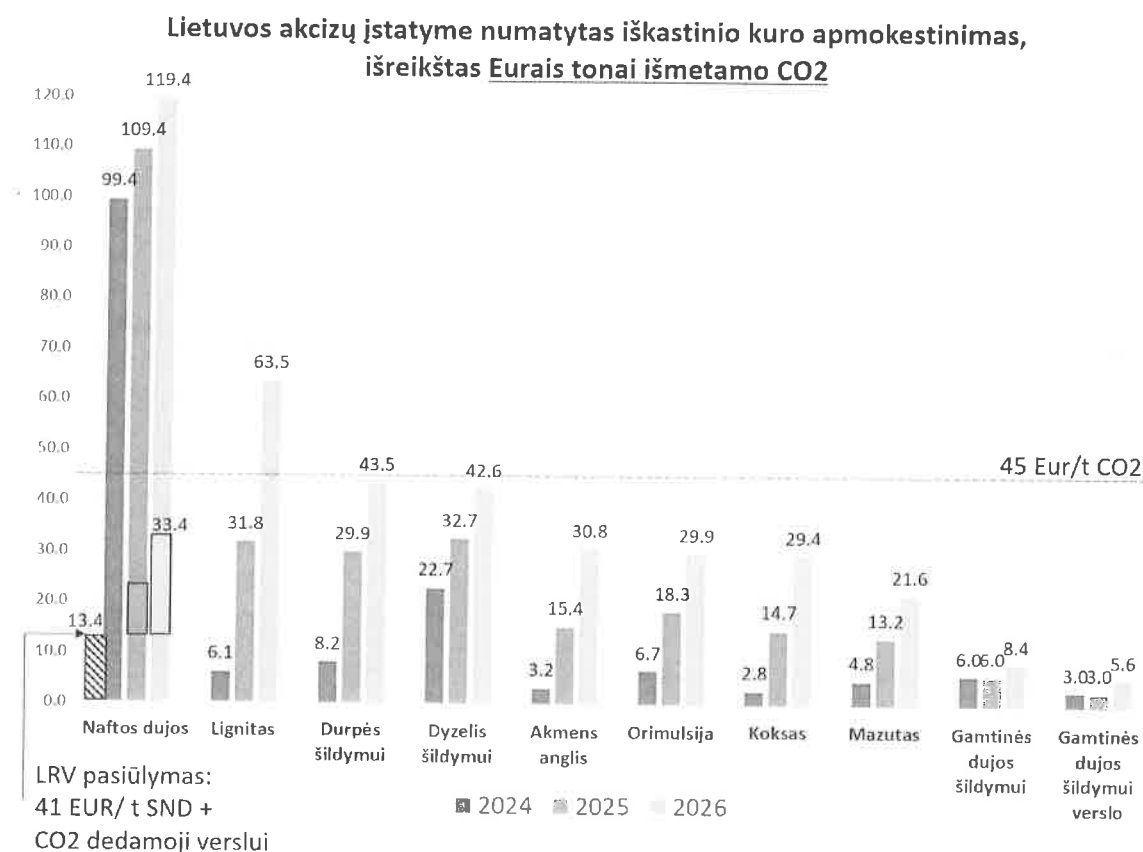
Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija (toliau – LAIEK) teikia pastabas ir pasiūlymus Vyriausybės kanceliarijos parengtiems Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 581, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams (toliau – Įstatymų projektai).

Primindami 2024 m. sausio 23 d. LAIEK siųstame rašte išdėstytus argumentus, raginame LR Vyriausybės narius įvertinti ilgalaikį Įstatymų projektais siūlomų akcizų pakeitimų efektą svarbiems Lietuvos strateginiams tikslams:

1. Siekiant ekonomiškai sėkmingos ir savilaikės žaliosios ekonomikos transformacijos bei Lietuvos įsipareigojimų ES įgyvendinimo, **iškastiniam kurui taikomi mokesčiai turi nuosekliai ir nuspėjamai didėti, bei siūsti proporcingai aukštesnį kainos signalą taršesniems kurams.** LRV pasiūlytas ženklus suskystintoms naftos dujoms (toliau – SND) taikomo akcizo sumažinimas iki 41 Eur/ t SND, be numatyto tolimesnio jo didėjimo visiems vartotojams – neišpildo Žaliojo kurso logikos ir LRV programos tikslų bei klaidina gyventojus ir rinkos dalyvius dėl tokio kuro naudojimo ateities perspektyvų.
2. Nacionalinis iškastinio kuro **apmokestinimas turi etapiškai paruošti Lietuvos vartotojus antrosios ES apyvartinių taršos leidimų (toliau - ES ATL2) sistemos startui nuo 2027m.**, kai iškastinio kuro tiekėjai transporto ir pastatų šildymo sektoriams privalės įsigyti išmetamą CO2 atitinkančius ATL, kurių kaina prognozuojama apie 45 Eur/ t CO2. Jeigu iki 2026 m. nacionalinis iškastinio kuro apmokesnimas nepasieks prognozuojamo ES ATL2 sistemos lygio, 2027 m. rinkos dalyviai bus netikėtai užklupti didelių kainų pokyčių. Nenusiūsdami išankstinių

mokesčių signalų per nacionalinius akcizus, programuojame tokią pačią problemą 2027m., kokią šie skubūs įstatymų projektai bando išspręsti.

LAIEK atlikta analizė diagramoje žemiau parodo, kaip skirtingi iškastiniai kurai būtų apmokestinami 2024-26 m. pagal šiuo metu patvirtintas LR Akcizų įstatymo nuostatas (sudedamas patvirtintas bazinis akcizas ir CO2 dedamoji nuo 2025 m.), jiems tenkančius akcizus išreiškus tonai išmetamo CO2, ir koks lieka atotrūkis iki prognozuojamo ES ATL2 sistemos kainų lygio:

Diagramoje matyti, kad galiojantis SND apmokestinimas išties skatina naudoti taršesnius kurus verslo ir šildymo reikmėms, todėl yra keistinas. Vis dėl to LRV pasiūlytas SND akcizo sumažinimas iki 41 EUR/ t SND yra pernelyg mažas, nes atitinka tik 13,4 EUR/ t CO2 mokestį. Jei CO2 dedamoji nebus taikoma buitiniam vartojimui skirtoms SND, kaip siūloma LRV projekte – tai neskatins buitinių SND vartotojų ieškoti švaresnio kuro alternatyvų, o jau 2027 m. jie patirs didelį SND kainų šuolį dėl ES ATL2 sistemos įsigaliojimo.

Verslo sektoriaus SND vartotojai, LRV siūlymu, patirtų etapišką SND akcizo augimą dėl CO2 dedamosios taikymo, tačiau iki 2026 m. bendras akcizas taip ir nepasiektų ES ATL2 sistemos apmokestinamo lygio, todėl bazinis SND tarifas turėtų būti didesnis. Tas pats pažymėtina ir apie akmens anglies, orimulsijos, kokso, mazuto apmokestinimą – jis turėtų būti padidintas siekiant atspindėti šių taršiausių kūrų poveikį aplinkai ir paskatinti kuro keitimą iki įsigaliojant ES ATL2 sistemai.

Visgi didžiausias kainų šokas nuo 2027 m. programuojamas visiems gamtinių dujų vartotojams, kuriems dabar taikomas akcizas yra labai mažas ir jo didėjimas iki 2027 m. bus mažai pastebimas, o atotrūkis iki ES ATL sistemos prognozuojamų kainų pats didžiausias – 2027 m. gamtinių dujų apmokestinimas galimai padėdės net 9 kartus!

Siekiant paruošti Lietuvos verslus ir vartotojus ES ATL2 sistemos įgyvendinimui nuo 2027 m., siekiant išvengiant staigių ir neplanuotų kurų kainų šuolių, būtų tikslinga koreguoti akcizų įstatymą taip, kad etapiškai iki **2026 m. visi iškastinio kuro degalų akcizai etapiškai pasiektų prognozuojamą 45 EUR / t CO2 intensyvumą**. Metodiškai vertinant, aplinkosauginiai apmokestinimo tikslai būtų efektyviausiai išpildyti, jei visi degalai būtų apmokestinami vienodu CO2 intensyvumu. Tai reikštų, kad akcizai perskaičiuoti į akcizų įstatyme numatytus matavimo vienetus vienetus būtų tiksliai proporcingi kiekvieno kuro taršai.

Lentelėje žemiau, palyginami SND tarifo pakeitimo siūlymai LRV projekte ir LR aplinkos ministerijos teiktose pastabose, greta kitų 2024 metams AJ patvirtintų akcizų tarifų, numatytas akcizų dydis 2026 metais ir LAIEK siūlomi 2026 m. akcizų dydžiai, kuriuos pasiekus Lietuvos verslas ir vartotojai tinkamai pasiruoštų ES ATL2 sistemos taikymui. Raudona spalva pažymėti akcizai, kuriuos iki 2026 m. siūlytume padidinti.

	2024 m. akcizas pagal AJ	2026 m. numatytas akcizas pagal AJ	2026 m. siūlomas akcizas, lygus 45 Eur/t CO2	
<i>Naftos dujos [LRV alt.]</i>	41	102.2	137.7	Eur/t
<i>Naftos dujos [AM alt.]</i>	70.58	131.78	137,7	Eur/t
Lignitas	8,98	94	66,6	Eur/t
Durpės šildymui	10	53.2	55,0	Eur/t
Dyzelis šildymui	60	133.0	118,8	Eur/1000 ltr
Akmens anglis	7,53	73.6	107,5	Eur/t
Orimulsija	15,06	67.46	101,6	Eur/t
Koksas	8,98	94	143,9	Eur/t
Mazutas	15,06	67.46	140,3	Eur/t
Gamtinės dujos šildymui	1,08	1.5	8,07	Eur/MWh

Apibendrinant, LAIEK siūlymai akcizų įstatymų projektams:

1. Raginame SND akcizo kaitą nustatyti taip, kad iki 2026 m. jis etapiškai priartėtų prie 45 EUR/ t CO2 lygio: 2024 m. – pritartume LRV siūlomam 41 EUR/t SND tarifui; nuo 2025 m. – AM siūlomam 70,6 EUR/ t SND tarifui. Būtina nuo 2025 m. taikyti CO2 dedamąją visiems SND vartotojams, kad būtų išvengta dar vieno netikėto SND kainų šuolio pažeidžiamiausiems.

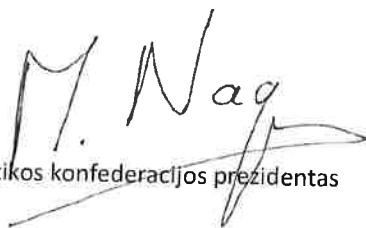
2. Siekiant išvengti plataus poveikio ekonomikos šoko, būtina etapiškai pakelti akcizą gamtinėms dujoms 2026 m. priartėjant prie 8,07 EUR/ MWh, kad būtų siunčiamas labai reikalingas kainos signalas gamtinių dujų vartotojams tiek versle, tiek buityje.
3. Siekiant nuoseklaus biometano gamybos ir naudojimo skatinimo, siūlome numatyti išimtį iš akcizų apmokestinimo biometanui. Pagal galiojančias nuostatas jis apmokestinamas lygiai taip pat kaip iškastinio kuro alternatyvos (tiek baziniu akcizu, tiek CO2 dedamąja), nors Lietuvos ŠESD inventoriuje biometanas traktuojamas kaip nulinių CO2 išmetimų dujos.
4. Siūlome reikšmingai iki 2026 m. padidinti akcizus angliai, orimulsijai, koksui, lignitui, mazutui, skatinant jį keisti švaresnėmis alternatyvomis, arba riboti šių kūrų naudojimą. Pažymėtina, kad ankstyvesnis taršių kūrų apmokestinimas atitinka ne tik aplinkosauginius, bet ir ekonominius Lietuvos interesus, nes įsigaliojus ES ATL2 surinktos lėšos bus pervedamos ES institucijoms ir Lietuva neatgaus visų sumokėtų mokesčių lėšų.

Martynas Nagevičius

Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas

Mob. tel. +37065037654

El. paštas martynas@nagevicius.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-02-05 Nr. 1.01-0060

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO TOBULINIMO

Vyriausybės kanceliarija parengė ir pateikė išvadoms gauti Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 str., II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 str. pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 str. pakeitimo įstatymo projektą Nr. 24-1020 ir Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 str. pakeitimo įstatymo projektą Nr. 24-1019 (toliau – Projektai), kuriais nenumatoma tobulinti šildymui skirtų gazolių (raudono dyzelino) apmokestinimo tvarkos. Pagal šiuo metu galiojančią reguliavimą, šildymui skirtiems gazoliams (raudonam dyzelinui), kurie žemės ūkyje daugiausia naudojami grūdų džiovinimui, nuo 2025 m. bus nustatytos: pastovioji dalis (60 Eur/1000 l) ir kintamoji dalis (anglies dioksido (CO₂) dedamoji), kuri drastiškai bus didinama iki 2030 m.

Nors deklaruojama, kad taikant naujas mokestines priemones siekiama sumažinti taršaus iškastinio kuro vartojimą, tačiau nesant prieinamų alternatyvų, taip tik bus padidinta finansinė našta žemės ūkio sektoriui. Atsižvelgiant į tai, siūlome:

- tobulinti Projektus, nustatant ilgesnį CO₂ dedamosios, šildymui skirtiems gazoliams (raudonam dyzelinui), taikymo pereinamąjį laikotarpį, pvz. taikyti po 2027 metų, prasidėjus naujam finansiniam laikotarpiui, kad ūkininkai galėtų pasinaudoti nacionalinėmis ir (ar) Europos Sąjungos paramos priemonėmis;

- sukurti efektyvias skatinimo bei investicines paramos priemones, kurios ilginiui padėtų atsisakyti taršių kuro rūšių naudojimo ir pereiti prie alternatyvių technologinių sprendimų.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis

Modestas Rezgys, tel. 8 699 17769, el. p. m.rezgys@zur.lt

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokesčio kodas LT351997412
Atsiskaiti sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

LIETUVOS VERSLO
KONFEDERACIJA ICC
LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
2024-02-02 Nr. G-1043

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2024-02-02

Kopija:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai

Lietuvos Respublikose energetikos ministerijai

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Valstybinei mokesčių inspekcijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO PAKEITIMŲ PROJEKTŲ PAKETO

Lietuvos pramonininkų konfederacija (LPK) ir Lietuvos verslo konfederacija (LVK, toliau kartu – Konfederacijos) gavo derinimui Vyriausybės kanceliarijos parengtus ir pateiktus išvadoms Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 (toliau – Įstatymo) 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo¹ ir Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo² projektus (toliau – Įstatymų projektai) ir šiuo bendru raštu teikia savo bendrą nuomonę.

Konfederacijos sveikina Vyriausybės atsižvelgimą į Konfederacijų nuosekliai keltą problematiką dėl akcizo dydžio verslo šildymui vartojamoms suskystintoms naftos dujoms (toliau – SND) ir pastangas pakeitimus priimti kaip įmanoma greičiau.

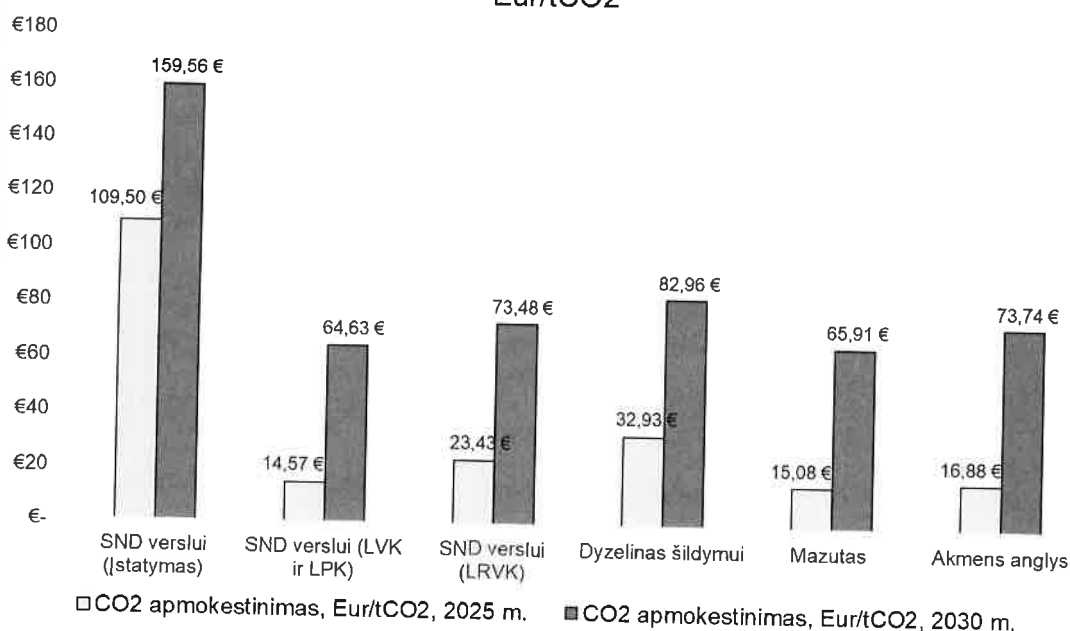
Įstatymo projektuose pateiktą siūlymą SND verslui šildymo reikmėms nustatyti 41 Eur/t pastoviąją akcizų tarifų dalį vertiname kaip ėjimą teisingo ir nuoseklaus versle vartojamų SND apmokestinimo linkme, tačiau laikomės nuomonės, jog mūsų pirminis pasiūlymas geriau atliepia paties Įstatymo keliamus tikslus ir apmokestinimo sąlygas regione – šio pasiūlymo (nustatyti 13,94 Eur/t pastoviąją akcizo tarifo dalį prie CO₂ dedamosios, pagal galiojantį reguliavimą įsigaliosiančios nuo 2025 m. sausio 1 d.) argumentacija išlieka aktuali.

¹ Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

² Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas

Visų pirma, vienas iš Įstatymo tikslų buvo nustatyti, kad akcizai būtų suderinti atsižvelgiant į CO₂ išmetimus ir aplinkos taršą – kad tikslai buvo aplinkosauginiai, buvo oficialiai komunikuoti ir viešojoje erdvėje. *Tame tarpe* buvo numatyta ir CO₂ dedamoji, tokiu būdu ekonomikos dalyje, kuri neįeina į Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, siekiant kuo mažiau iškraipyti efektyvią išmetamo CO₂ kainą šalies ūkyje. Palyginus efektyvų CO₂ emisijos apmokestinimą, įgyvendinus Vyriausybės kanceliarijos pasiūlymą (41 Eur/t) **SND vis vien būtų apmokestintos daugiau už visus kietus taršesnius kurus, išskyrus durpes, lignitą ir dyzeliną šildymui. Šiuo atžvilgiu LVK ir LPK siūlymas verslui labiau atliepia minėtą Įstatymo tikslą** (plg. žr. 1 lentelę).

Pasiūlymų SND ir pasirinktų kurų efektyvus CO₂ apmokestinimas,
Eur/tCO₂

1 lentelė. LVK skaičiavimai.

Antra, 41 Eur/t pasiūlymo atveju nėra pakankamai atsižvelgiama į konkurencingumo aspektą – kaimyninių šalių, regiono situaciją. Primename, jog vertinant šiandienos situaciją Latvijoje, Čekijoje ir Vengrijoje taikomas 0 Eur/t akcizo tarifas šildymo reikmėms verslui, Lenkijoje – 13,14 Eur/t, Estijoje – 55 Eur/t, ankstesniuose raštuose ir viešojoje erdvėje minėjome, jog Vokietijoje taikomas 45,45 Eur/t akcizo tarifas, tačiau pažymėtina, jog būtent gamybinėms bendrovėms (kurias šiuo klausimu ir atstovauja Konfederacijos) Vokietijoje taikomas 27,55 Eur/t akcizo tarifas. Vienintelė šalis, kurios didelę dalį BVP sukuria pramonė ir kuri turi santykinai didelį akcizą SND, yra Slovėnija – 73,07 Eur/t.³ Šie išvardyti akcizų tarifai skaičiai palygintini su situacija, kokio būtų visas bendras akcizo dydis Lietuvoje, įgyvendinus 13,94

³ Duomenų šaltinis: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/advSearchForm.html (žiūrėta 2024-01-31).

arba 41 Eur/t pastoviosios tarifo dalies pasiūlymą (įskaičiuojant, jog prie šios dalies prisideda kintamoji dalis – CO₂ dedamoji).

Situacija:	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	2030 m.
Jeigu akcizo tarifo pastovioji dalis – 13,94 Eur/t	13,94 (š. m. įsigaliojus Akcizų įstatymo pakeitimams)	44,54	75,14	105,74	136,34	166,94	197,54
Jeigu akcizo tarifo pastovioji dalis – 41 Eur/t	41 (š. m. įsigaliojus Akcizų įstatymo pakeitimams)	71,6	102,2	132,8	163,4	194	224,6

2 lentelė. LPK skaičiavimai.

Visas bendras akcizo dydis (pastovioji dalis ir kintamoji dalis (CO₂ dedamoji) kartu) Eur/t SND pamečiui, priklausomai nuo skirtingos svarstomos pastoviosios akcizo tarifo dalies.

Trečia, svarbu atsižvelgti į investicijų, jau atliktų į SND įrenginius, atsipirkimo laikotarpį ir užtikrinti, kad įmonės, siekusios mažinti gamtinių dujų kainų svyravimų įtaką įmonių veiklai, ku mažiau nukentėtų dėl reguliavimo sąlygoto SND kainos augimo. Investicijų atsipirkimo laikotarpis vienais atvejais gali trukti ir du, kitais – ir tris metus, o įrenginiai pagrįdę įdiegti 2023 m., jų užsakymus atlikus 2022 m., užklupus energetinei krizei. Pažymėtina, jog nuo šių metų pradžios iki planuojamų Akcizų įstatymo pakeitimų 2024 m. balandžio 1 d. dalis verslo, kurie neturi kitų alternatyvų, jau moka šiuo metu galiojantį 304,10 Eur/t akcizo dydį, kuris pripažintas kaip neproporcingas ir neteisingas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta:

- 1) **Visų pirma, raginame, kaip siūlėmė ir anksčiau, dar kartą įvertinti mūsų argumentus ir apsvarstyti galimybę nustatyti 13,94 Eur/t pastoviąją akcizų tarifo dalį SND, kai jos naudojamos kaip šildymui skirtas kuras verslo reikmėms, išlaikant jau šiuo metu įsigaliojusią CO₂ dedamąją.** Norime pabrėžti, jog šiuo pasiūlymu būtų taip pat atsižvelgta ir į ES svarstomą Energijos mokesčių direktyvos peržiūrą, kadangi net jeigu pastovioji akcizo tarifo dalis būtų 0 Eur/t, jau vien CO₂ dedamoji pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą nuo 2026 m. sieks daugiau nei 60 Eur/t, o su mūsų pagrindiniu pasiūlymu 2025 m. bendras akcizo dydis siektų 44,54 Eur/t – t. y. daugiau, nei kol kas siūloma Europos Komisijos (41 Eur/t). Bet kokiu atveju, nėra aišku, ar tikrai tokio dydžio (41 Eur/t) minimali direktyvos rekomendacija bus priimta ES lygiu, o pagal dabar galiojančią direktyvą minimalus apmokestinimo lygis SND krosnių kurui – 0 Eur/t.
- 2) Jei vis dėlto mūsų pagrindiniam – pirmajam – siūlymui nebūtų pritarta, kaip alternatyvą siūlome apsvarstyti galimybę nustatyti 41 Eur/t pastoviąją akcizų tarifo dalį SND, kai jos

naudojamos kaip šildymui skirtas kuras verslo reikmėms, tačiau tuomet CO₂ dedamosios taikymą SND atžvilgiu atidėti vienais metais vėliau, šią pritaikant nuo 2026 m. Tai užtikrintų, kad įmonių investicijos į SND atsipirktų arba jos bent jau patirtų kaip įmanoma mažesnius nuostolius.

Galiausiai, norėtume priminti, jog vis dar nesamę gavę oficialaus raštiško institucijų atsakymo į verslo bendruomenei kilusį neaiškumą, kaip įstatymu bus apmokestinamas biometanas, kuris yra dujinis angliavandenilis. Ar yra aiškumas, jog biometanui netaikomas naftos dujoms ir kitiems angliavandeniliams skirtas akcizo tarifo ir CO₂ dedamoji? Jei šio aiškumo nėra, ar planuojama jį užtikrinti?

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius

Ričardas Sartatavičius

Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė

Ineta Rizgelė

Elana Astramovič, el. p.: Elana.Astramovic@lpk.lt, tel.: +370 653 9113.

Vilius Kriaučiūnas, el. p.: Vilius@lvk.lt, tel.: +370 608 98408.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

2024-02-05 Nr. G-1067

PREKIAUTOJŲ SUSKYSTINTOMIS DUJOMIS ASOCIACIJA

Asociacijos kodas: 179757471, Algirdo 42, LT-89104 Mažeikiai,

AB SEB bankas a/s Nr.83 7044 0600 0237 8014, banko kodas 70440

Faks. +370 443 67204 , tel. +370 616 30180 , el.paštas: siga@naftosdujos.lt ; lpg.asociacija@gmail.com

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBEI

MAŽEIKIAI

2024-02-02 Nr. 03/24

DĖL AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1933

Prekiautojų suskystintomis dujomis asociacijos narių pastabos ir siūlymai:

1. Atsižvelgiant į įstatymo projektą Nr. XIVP-3164 siūlome taikyti lengvatinį – 13,94 euro už toną produkto dydžio akcizų tarifą naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas), išpilstytiems į buitinius dujų balionus, taip pat neišpilstytoms naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, skirtiems buitinėms reikmėms. Pabrėžtina, kad atlikus išsamią verslo aplinkos ir CO2 emisijos analizę 13,94 euro už toną akcizo mokesčiui SND pritaria Lietuvos pramoninkų konfederacija ir Lietuvos verslo konfederacija.
2. LR Vyriausybės kanceliarijos pateikuose Lietuvos Respublikos Akcizų įstatymo Nr. IX-569 pakeitimo įstatymo projektų variantuose (39 str.) dviprasmiškai ir klaidingai nustatomas lengvatiniu akcizu apmokestintų SND vartojimo būdas ir SND naudojančių subjektų grupės. Projektuose išskiriama: SND kaip šildymui skirtas kuras ir SND kaip šildymo kuras verslo reikmėms. Svarbu pabrėžti, kad didelė dalis buitinių vartotojų SND naudoja maisto ruošimui ir kitai ūkinei veiklai, kuri neįeina į šildymo sąvoką. Pabrėžtina, kad gali būti suformuotas klaidinantis teisinis reguliavimas, kai verslas ekonominėje veikloje ir fiziniai asmenys, naudojantys SND šildymui, turės galimybę pirkti SND su lengvatiniu akcizu, o buitiniai vartotojai (pvz. daugiabučiai naudojantys SND iš grupinių rezervuarų arba balioninių įrenginių maisto ruošimui) neturės tokios galimybės.
3. SND balionų vartotojai itin jautrūs kainai. Didžiąja dalimi dujų balionus naudoja mažas ir vidutinės pajamas gaunantys regionų gyventojai, smulkūs ūkiai ir mažos įmonės. Būtina akcentuoti, kad dujų balionus gyventojai būsto šildymo ir maisto ruošimui renkasi kaip alternatyvą taršesniai kurui (pvz. akmens anglys, malkos, durpių briketai). Todėl siūlome palikti galioti 43 str. teisinį reguliavimą, kai CO2 dedamoji netaikoma:
 - 1) naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, išpilstytiems į buitinius dujų balionus
 - 2) neišpilstytoms naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, įsigyjamiems arba importuojamiems centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka registruotų vartotojų, tiekiančių (naudojančių) jas (juos) buitinėms reikmėms (šildymui, maisto ruošimui ir pan.), įskaitant asmenis, kurie išpilsto naftos dujas į buitinius dujų balionus;
 - 3) neišpilstytoms naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka registruotų vartotojų tiekiamiems į grupinius įrenginius, per kuriuos jie gali būti tiekiami tik buitinėms reikmėms."

4. Prašome įtraukti Prekiautojų suskystintomis dujomis asociaciją į tolimesnius SND apmokestinimo teisinio reguliavimo svarstymus.

Pagarbiai,

PSDA nariai

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2024-01 Nr.
Į 2024-01-22 Nr. S-225

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktus Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – AĮ Nr. XIV-1933 projektas) ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (AĮ projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymų projektais siūloma tikslinti (nustatant lengvatas) naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams taikomą akcizo dydį atskiroms vartotojų kategorijoms, tačiau įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra pateiktas pagrindimas, kodėl siūlomas taikyti būtent 41 euro už toną produkto akcizų tarifas.

2. AĮ projekto 3 straipsniu siūloma papildyti Akcizų įstatymo 39 straipsnį 2 ir 3 dalimis, tačiau šiose dalyse nustatomas akcizo tarifo dydis iki 2025 m. sausio 1 d., kai įsigalios AĮ Nr. XIV-1933 projektas, bus vienodas. Įvertintina, ar tikslinga šias nuostatas išskirti, kadangi 39 straipsnio 2 dalyje nurodoma išlyga iki 2025 m. sausio 1 d. (kuomet pagal 39 straipsnio 3 dalį papildomai bus taikoma CO2 dedamoji prie nustatyto akcizo) neturi jokios pridėtinės vertės.

3. Siūlytina įstatymų projektų aiškinamajame rašte pateikti pagrindimą, kodėl Akcizų įstatymo 39 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų lengvatų taikymo tvarką siūloma nustatyti būtent centriniam mokesčių administratoriui, kai kitų Akcizų įstatyme nustatytų lengvatų taikymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Kadangi Akcizų įstatyme nėra apibrėžta sąvoka „žemės ūkio produktų gamyba“, nėra aiški lengvatinio akcizo tarifo gazoliams, nurodyto Akcizų įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje, taikymo apimtis. Atsižvelgiant į tai, siūlytina įsivertinti, ar Akcizų įstatymo 3 straipsnio 37 dalyje netikslinga būtų dėl nuostatų aiškumo teikti nuorodą ir į Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą, kuriame yra apibrėžta „žemės ūkio produktų gamybos“ sąvoka, arba tikslinti Akcizų įstatymo 37 straipsnio 3 dalį, joje aiškiai įvardinant, ką reiškia „žemės ūkio produktų gamyba“.

5. Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naujus mokesčius, naujus mokesčio tarifus, *mokesčio lengvatas*, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, įsigalioja ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo oficialaus paskelbimo dienos. Šioje straipsnio dalyje (kaip ir Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje) taip pat išvardintos aplinkybės, kada ši nuostata nėra taikoma. Atsižvelgiant į tai, kad AĮ projekto 4 straipsnio 1 dalimi siūloma nustatyti, jog AĮ projekto 1 ir 3 straipsniai, kuriais siūloma patikslinti naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams taikomą akcizo dydį, įsigalioja 2024 m. balandžio 1 d., siūloma

projektų aiškinamajame rašte pateikti pagrindimą, kodėl šiuo atveju neturėtų būti taikomas šešių mėnesių nuo oficialaus paskelbimo dienos įsigaliojimo terminas.

6. Atkreipiame dėmesį į tai, kad įstatymų projektai yra susiję su 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, nuostatų įgyvendinimu nacionalinėje teisėje. Įstatymų projektais keičiami naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams taikomi akcizų tarifai, kurių minimalios vertės yra nustatytos Direktyvos 2003/96/EB I priede. Remiantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 78 ir 90 p., prašome informaciją apie rengiamus įstatymų projektus suvesti į Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinės sistemos (LINESIS) Direktyvos 2003/96/EB įgyvendinimo priemonių planą bei pateikti Direktyvos 2003/96/EB ir įstatymų projektų atitikties lentelę.

7. Kitos teisės technikos ir redakcinės pastabos perduotos projektų rengėjams darbo tvarka el. paštu.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai 2024-02- Nr. R2-(D)-
[2024-01-22 Nr. S-225

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 581, 59 STRAIPSNIŲ, II SKYRIAUS PENKTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU 3 PRIEDU IR 40 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-1933 7, 9, 12 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 9, 37 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) 2024 m. sausio 22 d. gavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos raštą Nr. S-225 su prašymu pateikti pastabas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 581, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų“ pakeitimų projektui (toliau – Įstatymo projektas). Taryba, išnagrinėjusi pateiktą Įstatymo projektą, teikia savo pastabas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktais, centralizuotai tiekiamų naftos dujų kainas Taryba tvirtina, gavusi energetikos įmonės pateiktą kainos projektą ir kainos pagrindimą, o Tarybos patvirtintos centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos galioja 12 mėnesių nuo jų taikymo pradžios. Taryba 2023 m. spalio 31 d. nutarimais Nr. O3E-1618, Nr. O3E-1619, Nr. O3E-1620, Nr. O3E-1621 patvirtino UAB „Literma“, UAB „Varėnos dujos“, UAB „Saurida“ ir AB „Suskystintos dujos“ centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų (toliau – SND) kainas, galiojančias nuo 2023 m. gruodžio 2 d. SND kainos patvirtintos įvertinus nuo 2024 m. sausio 1 d. galiojančią Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 39 straipsnio nuostatą, kuri numato 304,10 eurų už toną produkto akcizo tarifą, ir, vadovaujantis Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 3 punktu, šios kainos galios 12 mėnesių nuo jų taikymo pradžios, t. y. iki 2024 m. gruodžio 1 d.

Taryba atkreipia dėmesį, kad vien tik pakeitus Akcizų įstatymo 39 straipsnio 2 punkto nuostatą dėl 41 euro už toną produkto akcizų tarifo taikymo, atsižvelgiant į tai, kad aukščiau minėtais Tarybos nutarimais jau yra patvirtintos SND kainos, taikomos nuo 2024 m. sausio 1 d. ir galiosiančios 12 mėnesių nuo jų taikymo pradžios, o šiuo metu galiojančiame Energetikos įstatymo 19¹ straipsnyje nėra numatyta Tarybos teisė vienašališkai perskaičiuoti jau patvirtintas SND kainas, Įstatymo projekte numatomas pokytis dėl akcizo tarifo sumažinimo negalės daryti įtakos 2024 metams Tarybos jau patvirtintoms SND kainoms.

Siekiant, kad Įstatymo projekto pakeitimai būtų įvertinti dar 2024 metais taikomose patvirtintose SND kainose, reglamentavimą siūlome papildyti nuostata, suteikiančia Tarybai teisę

iki 2024 m. kovo 31 d. dėl pasikeitusio naftos dujų akcizo tarifo dydžio vienašališkai perskaičiuoti ir patvirtinti centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainą, galiosiančią iki 2024 m. gruodžio 31 d., jei energetikos įmonės iki Tarybos nurodyto termino nepateiks suskystintų naftos dujų kainos projekto.

J. Putrimienė, tel. +370 618 61109, el. p. jurgita.putrimiene@vert.lt
A. Žukauskienė, tel. +370 661 51862, el. p. asta.zukauskiene@vert.lt

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

Nr.
į 2024-01-22 Nr. S-225

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 STRAIPSNIŲ, II SKYRIAUS PENKTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU 3 PRIEDU IR 40 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-1933 7, 9, 12 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 9, 37 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Išnagrinėję Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau - įstatymo projektai), pažymime, kad pagal kompetenciją įstatymo projektams pastabų / pasiūlymų neturime.

Papildomai pažymime, kad, atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymas dėl įstatymų projekto aiškinamojo rašto 12 punkto patikslinimo ir jo formuluotės Lietuvos Respublikos Vyriausybės su Lietuvos Respublikos finansų ministerija buvo suderintas darbine tvarka, papildomai šio pasiūlymo neteikiame.

Viršininė

Edita Janušienė

Eimantas Kvedaravičius, tel. (8 315) 55 885, el. p. eimantas.kvedaravicius@vmi.lt
Airina Remeikienė, tel. (8 5) 2687 890 el. p. airina.remeikiene@vmi.lt

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų sauga](#).

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Budžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01107 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt
E. pristatymo dėžutės
adresas 188659752

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
Kodas 188659752

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai	2024-01-	Nr.
I	2024-01-22	Nr. S-225

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 STRAIPSNIŲ, II SKYRIAUS PENKTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO NAUJU 3 PRIEDU IR 40 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-1933 7, 9, 12 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 9, 37 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Žemės ūkio ministerija, išnagrinėjusi pateiktus derinti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus informuoja, kad pastabų neturi, tačiau mano, kad netikslinga taikyti skirtingas įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo datas. Siūlome atsisakyti įstatymo projekto 1 ir 3 straipsnių įsigaliojimo ir įgyvendinimo datos nukėlimo.

Viceministras

Egidijus Giedraitis

Eglė Cikockaitė, tel. (8 5) 239 1043, el. p. Egle.Cikockaite@zum.lt
Lina Aniūnienė, tel. 8 617 50841, el. p. lina.aniuniene@zum.lt